

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

6. Omnia vitia in se ipsa retorqueri, & de superbia auaritiaq[ue] lepidum exemplum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

alterum vrget, totidem ipse vrgetur; raroq; torquet alium mero,
qui non & ipse torquetur. Quia ergo par numerus poculorum
per vtrumque transit, par etiam plerumque inuadit vtrumque
numerus morborum. Cui va? cuius patri ve? cui rixa? cui fons?
cui sine causa vulnera? cui suffusio oculorum? Nonne his, qui comme-
rantur in vino, & stundent calicibus eportandis?

VI.

Accersitum hoc malum stultis stultitiam suam ostendit. Cur enim alterius procurant ebrietatem, si nolunt ipsi ineibriari? Cur alteri podagram, chiragram, lippitudinem & assiduas rubentium oculorum lachrymas conciliant; nisi vt, dum ipsi vicissim propinando, velut datatim ludunt, tantumdem sibi materiae affundant, pro lippitudine, & oculorum suffusione acquirenda? Quod etiam in alijs rebus solet contingere. Nam & qui ad duella se prouocant, quid aliud expectant, nisi vt vulnerent, & vulnerentur? Superbus quoque, dum alios despicit, despicitur. Et quisquis odio se ardore ostendit, fit alijs odiosus. Quin & auaritia simili talione punita stultitiam suam prodit. Fertur Antuerpiæ quidam nimius pecuniarum amator, &c, nisi me memoria fallit, opulentus mercator, haud ignobilem ad se acersuisse pictorem, à quo volebat effigiem suam, ad viuum depingi. In laboris pretium duodecim pepigit Philippæos; sed ea conditione, vt belle pingeret atque accuraret. Sin autem fœcus, nihil ei se daturum edixit. Data acceptaque est conditio. Statuto die, sed mercator, stetit ad tabulam pictor, omnemque operam & artem adhibuit, vt hominis lineamenta ad amissim exprimeret, nec vnum vel in barba, vel in capitib; coma pilum imprudens præteriret. Capite satis delineato, cetera corporis domi absoluit. Interea, vt virtus plerumque virijs repugnant, in pectore mercatoris magnum inter superbiam & auaritiam extit certamen. Animi tumor gaudebat, quod se ipsum mercator identidem in effigie sua posset intueri, & egregium illum, diuitemque Eucratem admirari, si imago coloribus suis absoluta afferretur. Auarities mirè dolebat, quod duodecim Philippæi, sine omni necessitate, essent profundendi, cum præsertim mercator, utique longè accuratiū, & natura non errante, simulachrum suum in speculo expressum, quoties vellet, posset contemplari. Victa est ab auaritia superbia. Pœnituit eum pepigisse; & tanto magis, quia, postquam

postquam pictor attulit imaginem, quamvis omnibus numeris absolutam, ipsi tamen etiam superbiae ea non videbatur satis accurata. Siquidem re ipsa mercator longè se censuit esse, quām in ea effigie, pulchriorem. Quoniam igitur maluit argentum suum, quām signum suum domi seruare, irato similis pactum rescidit, prætexens picturam non esse ex conditione pictam, neque ad suam voluntatem, atque adeò à suo vultu diuersam, ut Oedipo opus sit, qui diuinet, cuius ea sit imago. Pictor, qui non minus ingenium habebat in promptu, quām penicillum, quasi nihil ea re offensus, placatissima voce respondit, haud se idcirco affligi, facile se id opus alibi maiore pretio venditum. Mercator, postquam dixit, de imagine ut faceret, quidquid vellet, jussit pictorem cum tabula sua bonis aliis domum redire. Reuersus domum pictor illico penicillum arripuit, ut imaginem emendaret, mercatoriique redideret similiorem. Versicolorem ergo mitram capitii eius imposuit, Cappadocemque fecit, quali ferè ornatu stulti solent incedere, in aulis Principum. E mitra surgebant gemina longaque aures, quales Midæ appinguntur, aut quales solent esse asinorum. Neque carabant appendicibus summæ aures, quia erant cacuminatae, ut tintinnabulis sonoræ viderentur. His insignibus condecorata am imaginem in pinacotheca vñalem exposuit. Quicumque igitur tabernæ propiores transierunt, subsistebant, & cuiusnam stulti ea esset effigies, scire cupiebant. Neque diu ambigui fuerunt. Ita enim facies imaginis respondebat exactè vultui mercatoris, ut ouum ouo similius non esset. Mouit ea res spectatoribus risum, manauit in vniuersam ciuitatem fama; peruenit rumor etiam ad ipsum mercatorem, nimiruni cum exiguo illius honore ridiculam eius imaginem prosticui, cachinnis aspergi, uno verbo, illum tamquam stultū representari. Surgit mercator & accurrit ad tabernam, ac ne diutiùs in argumentū ridiculi prostet, imaginem pariter atque ignominiam suam iam quatuordecim Philippæis lubens volensq; redimit. Ita quam superbiam avaritiamq; in imagine excœlit, in imagine luit; pictorq; læsus iniuriā ex æquo pensavit.

Divinæ quoque prouidentiæ iste stilus est, ut per inexpectatos casus fraus in fraudantem retorqueatur. Duo feruntur vicini fuisse, quibus vnum erat granarium, in quo conuictas fruges re-

VII.